НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Комітет з питань етики

РІШЕННЯ

від 25 листопада 2026 року № 17 (219)

про внесення на розгляд
Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
подання про наявність у дисертації доктора юридичних наук
Кравчука Володимира Миколайовича
«Теоретичні основи конституційно-правового статусу суддів в Україні»
фактів порушення вимог з питань текстових запозичень
без посилання на джерело (академічного плагіату)

До Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) 19 січня 2026 року надійшла скарга від Смірнова Олега Ювеналійовича щодо виявлення в захищеній 19 грудня 2020 року на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 61.051.07 Ужгородського національного університету дисертації доктора юридичних наук Кравчука Володимира Миколайовича «Теоретичні основи конституційно-правового статусу суддів в Україні» фактів академічного плагіату (реєстр. № 1-26-АД від 19 січня 2026, далі – скарга).

Комітет з питань етики (далі – Комітет) своїм рішенням від 02 лютого 2026 року № 4 (206) прийняв скаргу до розгляду.

Про прийняття скарги до розгляду Комітетом поінформовані Кравчук В. М. та заклад, спеціалізована вчена рада якого прийняла рішення про присудження наукового ступеня. Водночас копія скарги оприлюднена на сайті Національного агентства.

Перевірку викладених у скарзі відомостей здійснював уповноважений підрозділ секретаріату Національного агентства, який 28 вересня 2026 року надав Голові Комітету Звіт перевірки відомостей щодо наявності в дисертації доктора юридичних наук Кравчука В. М. «Теоретичні основи конституційно-правового статусу суддів в Україні» фактів текстових запозичень без посилання на джерело (академічного плагіату) з результатами проведеного аналізу виявлених за допомогою відповідного програмного забезпечення фрагментів збігів щодо неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок,

СЕД АСКОД - Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
№ документа: Н(СЛ)-7/2026
Дата реєстрації: 25.11.2026
Сертифікат: 025C530800000000000000000000000000000001
Дійсний з: 29.09.2026 17:07:09
Дійсний до: 28.09.2027 23:59:59
Підписувач: Артюхов Артем Євгенович
Мітка часу: 25.11.2026 17:23:00

наукових результатів і матеріалів інших авторів без відповідного посилання, у тому числі з застосуванням візуального пошуку (далі – матеріали перевірки).

Головою Комітету матеріали перевірки були передані 29 вересня 2026 року на ознайомлення членів Комітету та 01 жовтня 2026 року визначено доповідача за справою.

Доповідачем були проаналізовані матеріали перевірки скарги та визнано їх достатніми для її розгляду Комітетом по суті.

Комітет за наслідками вивчення матеріалів перевірки, а також інформації, наданої доповідачем, дійшов висновку про наявність фактів порушення вимог з питань текстових запозичень без посилання на джерело (академічного плагіату) в дисертації доктора юридичних наук Кравчука Володимира Миколайовича «Теоретичні основи конституційно-правового статусу суддів в Україні».

У дисертації Кравчука В. М. за допомогою програмного забезпечення виявлено відтворення без належних посилань на джерела запозичення фрагментів таких наукових праць іншого авторства:

1. Берназюк Я. О. Конституційні основи правотворчості Президента України: теорія і практика: дис. … доктора юридичних наук. Ужгород, 2013. https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0514U000257/

2. Костюк І. В. Конституційно-правовий статус вищих судів загальної юрисдикції в Україні: дис. … кандидата юридичних наук. Ужгород, 2015. https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0415U004503/

3. Федоренко В. Л. Методологія сучасних конституційно-правових досліджень в Україні: наук. доповідь. НАПрН України, Київський регіональний центр. К.: Ліра, 2015. https://www.academia.edu/39731095/Методологія_сучасних_конституційно_правових_досліджень_в_Україні

У результаті аналізу встановлена наявність у дисертації Кравчука В. М. дослівного (у деяких випадках з додаванням, вилученням, заміною або перестановкою окремих слів, словосполучень чи частин тексту та/або із використанням синонімів) або через перефразування відтворення фрагментів опублікованих праць інших авторів без належного наведення посилань на відповідне джерело запозичення – обсягом від одного речення/абзацу.

При оцінці матеріалів перевірки Комітет керується пунктом 21 Порядку розгляду, згідно з яким будь-які документи чи свідчення про наявність або відсутність у дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації не є вирішальними, не мають наперед визначеного значення для Комітету і враховуються в сукупності з іншими документами та матеріалами при прийнятті рішень відповідно до цього Порядку.

Відповідно до підпунктів 2, 3, 5 пункту 2 Розділу 6 Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про академічну доброчесність»:

у разі встановлення наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, іншого порушення академічної доброчесності, вчиненого до

набрання чинності цим Законом, до суб'єктів академічної діяльності застосовується та міра відповідальності, яка на момент вчинення такого порушення академічної доброчесності була визначена законом;

перевірка дисертацій, кваліфікаційних робіт на здобуття наукових ступенів, ступенів вищої освіти, присуджених до набрання чинності цим Законом, може проводитися виключно на предмет дотримання вимог, чинних на день захисту відповідної дисертації, кваліфікаційної роботи;

розгляд скарг, що надійшли до уповноважених суб'єктів до набрання чинності цим Законом, здійснюється і завершується відповідно до процедур, що діяли до дня набрання чинності цим Законом.

Відповідно до частини сьомої статті 28^1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (в редакції, що діяла до набрання чинності Законом України «Про академічну доброчесність») визнання недійсним рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня кандидата наук, доктора наук у разі встановлення відповідно до законодавства фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржене відповідно до законодавства.

Згідно з абзацами першим, четвертим пункту 40 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 (в редакції, що діяла до набрання чинності Законом України «Про академічну доброчесність»; далі – Порядок № 1197) у МОН розглядаються звернення щодо порушення вимог з питань текстових запозичень без посилання на джерело, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації за поданням Національного агентства – безстроково.

Відповідно до абзацу другого частини шостої статті 6 Закону «Про вищу освіту» (в редакції, чинній на момент захисту) виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації (науковій доповіді) є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома.

Відповідно до пункту 9 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 (в редакції, чинній на момент захисту, далі – Порядок № 567) дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку.

Згідно з пунктом 14 Порядку № 567 у разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії

проходження без права її повторного захисту. Виявлення в дисертації, авторові якої вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело, є підставою для прийняття рішення про позбавлення його наукового ступеня.

Окрім того, відповідно до пункту 4.7. Положення про спеціалізовану вчену раду, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 вересня 2011 року № 1059 (чинного на момент захисту), якщо рада встановила, що здобувач використав ідеї та розробки, текстові запозичення, наукові результати та матеріали інших авторів без посилання на джерело, то рада

знімає дисертацію з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту. У цьому разі заява про зняття дисертації з розгляду не приймається, а до МОНмолодьспорту надсилається рішення ради разом з авторефератом і стенограмою засідання. А відповідно до пункту 1.9. цього Положення у разі порушення радою вимог нормативно-правових актів з питань присудження наукового ступеня доктора чи кандидата наук МОНмолодьспорт скасовує прийняте радою рішення і може вжити до неї заходи в межах своєї компетенції, у тому числі до зупинення діяльності цієї ради.

При цьому згідно з частиною шостою статті 69 Закону України «Про вищу освіту» (в редакції, чинній на момент захисту) академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. Частиною четвертою статті 42 Закону України «Про освіту» визначено, що порушенням академічної доброчесності вважається, зокрема, академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Таким чином, наявність у дисертації «текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело», узгоджується із визначенням академічного плагіату, закріпленим частиною шостою статті 69 Закону України «Про вищу освіту», частиною четвертою статті 42 Закону України «Про освіту».

Згідно з частиною дев'ятою статті 19 Закону України «Про вищу освіту» Комітет з питань етики розглядає питання порушення академічної доброчесності і вносить відповідні подання до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

На підставі наведеного, відповідно до підпункту 5 пункту 2 Розділу VI Закону України «Про академічну доброчесність», частини дев'ятої статті 19 Закону України «Про вищу освіту», частини сьомої статті 281 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (в редакції, що діяла до набрання чинності Законом України «Про академічну доброчесність»), пунктів 38–41

Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197 (в редакції, що діяла до набрання чинності Законом України «Про академічну доброчесність»), пунктів 21–22 Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, затвердженого на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 16 (45) від 24 жовтня 2023 року, зі змінами), з урахуванням чинних на момент захисту частини четвертої статті 42 Закону України «Про освіту», абзацу другого частини шостої статті 6, частини шостої статті 69 Закону України «Про вищу освіту», пунктів 9, 14 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, пунктів 1.9, 4.7 Положення про спеціалізовану вчену раду, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 вересня 2011 року № 1059, Комітет

ВИРІШИВ: внести на розгляд Національного агентства подання про наявність у дисертації доктора юридичних наук Кравчука Володимира Миколайовича «Теоретичні основи конституційно-правового статусу суддів в Україні» фактів порушення вимог з питань текстових запозичень без посилання на джерело (академічного плагіату).

Голова Комітету **Артем АРТЮХОВ**